

บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในโรงเรียนวัดอมรินทราราม

Parents' Roles in Promoting Preschooler's Health Care During the Spread of COVID-19 in Watamarintraram School

ดิษรา ผางสง่า¹ และ ศศิลักษณ์ ขยันกิจ^{2*}

Disira Phangsanga¹ and Sasilak Khayankij^{2*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนวัดอมรินทราราม ใน 3 ด้าน ได้แก่ การดูแลสุขภาพอนามัย การจัดกิจวัตรประจำวัน และการป้องกัน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองเด็กอนุบาล โรงเรียนวัดอมรินทราราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 180 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับมาก ($M = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดกิจวัตรประจำวัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 4.40$) รองลงมาคือ การป้องกัน ($M = 4.15$) และการดูแลสุขภาพอนามัย ($M = 4.06$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19), การส่งเสริมสุขอนามัย, เด็กวัยอนุบาล, บทบาทผู้ปกครอง

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Email: dueydisira@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Email: sasilak.k@chula.ac.th

* Corresponding author

Abstract

This survey research aimed to study the parents' roles in promoting preschooler's health care during the spread of COVID-19 in Watamarintraram School in 3 aspects: health caring, organizing daily routines and preventing. The samples consisted of 180 preschool parents in Watamarintraram School by using stratified sampling. The research tool was a 5 rating scales questionnaire. The data was analyzed using percentage, means, and standard deviation. The research finding found that parents' roles in promoting preschooler's health care during the spread of COVID-19 in Watamarintraram School in all 3 aspects performed at a high level ($M = 4.20$). Regarding each aspect, it was found that organizing daily routines was the highest mean score ($M = 4.40$), followed by preventing ($M = 4.15$) and health caring ($M = 4.06$).

Keywords: COVID-19, promoting preschooler's health care, preschooler, parents' roles

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ปลายปี 2562 ส่งผลกระทบอย่างฉับพลันและลึกซึ้งต่อชุมชนทั่วประเทศ ครอบครัวที่มีเด็กต้องเผชิญกับความเครียดมากมายจากการสูญเสีย ทางเศรษฐกิจและจิตใจ และก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาเศรษฐกิจและความเจ็บป่วยทางจิต ไปจนถึงปัญหาด้านการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคนทุกวัย (ธีระพงษ์ ทศวัฒน์ และปิยะกมล มหิวรรณ, 2563)

ในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถทำลายสภาพแวดล้อมที่เด็กจะเจริญเติบโตและพัฒนาได้ การทำกิจวัตรประจำวัน การรักษาสัมพันธภาพ กิจกรรมครอบครัว รวมถึงกิจกรรมร่วมกับชุมชนโดยรอบที่หยุดชะงักไป อาจส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งในด้านสุขภาพความเป็นอยู่ที่ดี พัฒนาการและการคุ้มครองเด็ก นอกจากนี้ การใช้มาตรการในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของเชื้ออาจทำให้เด็กยิ่งเสี่ยงมากขึ้นจากการไม่ได้รับการปกป้องคุ้มครอง ทั้งนี้ มาตรการกักกันตัวหรือการแยกตัว โดยให้อยู่ที่บ้าน หรือในสถานที่ดูแลเฉพาะ หรือตามการแบ่งเขตโซนต่าง ๆ ให้อยู่แบบโดดเดี่ยว ล้วนอาจส่งผลกระทบต่อเด็กและครอบครัวได้ ไวรัส COVID-19 สามารถเปลี่ยนแปลงบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมาตรการป้องกันการแพร่เชื้อ เช่น การปิดโรงเรียน หรือการกำหนดข้อห้ามต่าง ๆ ในการเคลื่อนย้ายสามารถส่งผลกระทบต่อกิจวัตรประจำวันและการให้ความช่วยเหลือทางสังคมแก่เด็กได้ในขณะเดียวกัน มาตรการเหล่านี้ยังสามารถเพิ่มความกดดันกับพ่อแม่และผู้ดูแลเด็กในรูปแบบใหม่ขึ้นได้ โดยอาจจำเป็นต้องหาทางเลือกใหม่ในการเลี้ยงดูบุตรหรือต้องเลิกทำงานไป นอกจากนี้ การตีตราและการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวข้องกับไวรัส COVID-19 อาจทำให้เด็กมีความเสี่ยงต่อความรุนแรงและการรบกวนทางด้านจิตใจและสังคม (The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action, 2019)

การส่งเสริมสุขอนามัย เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย เด็กวัยนี้ควรได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและเหมาะสม เพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงและมีพัฒนาการตามวัย สุขภาพอนามัยครอบคลุมเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย และการป้องกันโรค ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จุดเริ่มต้นในการมีสุขอนามัยที่ดี ได้แก่ การรับประทานอาหารมีประโยชน์ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย และการรู้จักป้องกันโรคอย่างง่าย ๆ อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็กต่อไป (วิภาวิน โหมสูงเนิน, 2563)

พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพและสุขอนามัยที่ดีกับเด็กได้ ครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพเด็ก เช่น การฉีดวัคซีน การดูแลด้านสุขภาพและอนามัย การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การตรวจสุขภาพ ดังนั้น การที่บุคคลในครอบครัวรักษาสุขภาพได้ดี มีการส่งเสริมและป้องกันโรค ย่อมเกิดจากการปรับปรุงแผนการดำเนินชีวิตของครอบครัวที่เหมาะสม (จรีวรรณ สุวรรณเวช, 2558) โดยสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรมอนามัย (2563) กล่าวว่า สถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นนั้น การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ควบคุม ป้องกัน การแพร่กระจายของโรคติดต่อในโรงเรียนอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสุขภาพและสุขอนามัยอย่างถูกวิธี ที่ช่วยให้สุขภาพของเด็กแต่ละคนเจริญเติบโตไปด้วยดี

จรรุภา วังแก้ว และคณะ (2563) กล่าวว่า การศึกษาต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรับมือกับสถานการณ์ของโรคระบาด การจัดการศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ ควรต้องมีการระมัดระวังและได้รับการดูแลอย่างเป็นพิเศษ ในสถานการณ์ที่ยังสามารถจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ การป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็กปฐมวัยและสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยจะต้องมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาต่าง ๆ โดยผู้ปกครองสามารถฝึกฝนหรือเสริมสร้างการดำเนินการป้องกันในชีวิตประจำวัน ให้กับเด็ก ๆ ได้โดยการล้างมือ สวมหน้ากาก หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิด ปกปิดอาการไอและจาม พาลูกไปรับการตรวจสุขภาพ เตรียมพร้อมสำหรับการพาลูกไปฉีดวัคซีน นอกจากนี้ ผู้ปกครองสามารถช่วยให้ลูกมีความกระตือรือร้นได้ เช่น การออกกำลังกายเป็นประจำ สามารถทำให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตของเด็กดีขึ้นได้ ช่วยให้ลูกเชื่อมต่อกับสังคม ช่วยลูกรับมือกับความเครียด นอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้มีการสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับการบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนอีกด้วย (Centers for Disease Control and Prevention, 2020)

โรงเรียนวัดอมรินทราราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะความเสี่ยงของการแพร่ระบาดในโรงเรียน ทางโรงเรียน

ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งเป็นการดำเนินงานตามประกาศคู่มือการเฝ้าระวังติดตามและแผนเผชิญเหตุรองรับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคงมีความกังวลใจและห่วงใยต่อสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน เนื่องด้วยสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งพื้นที่สีแดงเข้มและเป็นสถานที่ที่มีผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมาก

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและสังคม ทั่วทุกมุมโลก เด็กในระดับชั้นปฐมวัยก็ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เนื่องจากการอยู่รวมกันของเด็กสามารถก่อให้เกิดการติดต่อของโรคได้ในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดจึงต้องร่วมเฝ้าระวัง ควบคุม ให้คำแนะนำและดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด โดยผู้ปกครองมีบทบาทในเรื่องการดูแลสุขภาพเด็กในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มากยิ่งขึ้นในด้านต่าง ๆ ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ นำมาใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนผู้ปกครองให้สามารถดูแลสุขภาพเด็กวัยอนุบาลให้เติบโตอย่างมีสุขภาพอนามัยที่ดี

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การดูแลสุขภาพอนามัย การจัดกิจวัตรประจำวัน และการป้องกัน

วิธีการวิจัย

การศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากเอกสาร บทความ และงานวิจัย ได้แก่ แนวทางการปฏิบัติของผู้ปกครองในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของกระทรวงมหาดไทย (2563) วิธีการดูแลสุขภาพเด็กวัยอนุบาลให้แข็งแรงในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 COVID-19 ของ Centers for Disease Control and Prevention (2020) และเคล็ดลับและแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ปกครองข้อมูลความปลอดภัยเกี่ยวกับโควิด-19 ซึ่งเป็นแนวคิดของ Minnesota Department of Health (2020) นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (ตาราง 1)

ตาราง 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นหลัก
บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาล ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1. การดูแลสุขภาพอนามัย 1.1 การเป็นแบบอย่าง 1.2 การตรวจสอบสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ 2. การจัดกิจวัตรประจำวัน 2.1 การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย 2.2 การจัดเตรียมอุปกรณ์ 3. การป้องกัน 3.1 การสอนทักษะ 3.2 การประสานความร่วมมือ

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กอนุบาล ในโรงเรียนวัดอมรินทราราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 206 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กอนุบาล โรงเรียนวัดอมรินทราราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 140 คน ซึ่งขนาดตัวอย่างได้มาจากการใช้เกณฑ์ตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน เกตชนา วันทานี, 2560) ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ โดยใช้ห้องเรียนเป็นชั้นและสุ่มอย่างง่าย และส่งเพื่ออัตราการตอบกลับ เป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามผู้ปกครอง เรื่อง บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (checklist) สอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับเพศ สถานภาพ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ ความสัมพันธ์กับเด็ก รายได้ต่อเดือน การดูแลสุขภาพอนามัยตนเอง การมีประวัติใกล้ชิดกับกลุ่มเสี่ยงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรคประจำตัว

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย การดูแลสุขภาพอนามัย จำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดกิจวัตรประจำวัน จำนวน 10 ข้อ และด้านการป้องกัน จำนวน 10 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดความหมายมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้งที่มีโอกาส
4	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้งหรือบางโอกาส
1	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยได้รับค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 และนำข้อคำถามที่ได้รับค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.33 นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาลที่มีบริบทโรงเรียนคล้ายตัวอย่างแต่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .885 แปลผลได้ว่า เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยไปยังโรงเรียนวัดอมรินทรารามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากนั้น ส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองระดับชั้นอนุบาล ในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยได้รับการตอบกลับทั้งหมด 180 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแปลว่าระดับการปฏิบัติเป็นบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง แปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.51–5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.51–4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.51–3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.51–2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00–1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยนำข้อมูลข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาสรุป แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.90 มีอายุ 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.30 มีอาชีพเป็นพนักงานและลูกจ้างของรัฐ พนักงานเอกชน พนักงานทั่วไป เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของโรงพยาบาลศิริราช บุคลากรทางการแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ ผู้ช่วยเภสัชกร เกษียณ และแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 30.60 มีความสัมพันธ์กับเด็กเป็นมารดามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.80 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.10

ผลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองดูแลตนเองโดยการสวมหน้ากากอนามัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.10 ซึ่งในช่วงเวลา 14 วันที่ผ่านมา ผู้ปกครองไม่ได้เดินทางหรือพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีรายงานการระบาดต่อเนื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คิดเป็นร้อยละ 87.20 ไม่มีประวัติใกล้ชิดกับกลุ่มเสี่ยงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คิดเป็นร้อยละ 95.60 และผู้ปกครองไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 81.70

2. บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับมาก ($M = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดกิจวัตรประจำวัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.40$) รองลงมาคือการป้องกัน ($M = 4.15$) และการดูแลสุขภาพอนามัย ($M = 4.06$) ตามลำดับ (ตาราง 2)

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประเด็นที่ศึกษา	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
1. การดูแลสุขภาพอนามัย	4.06	1.02	มาก
1.1 การเป็นแบบอย่าง	4.04	0.95	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประเด็นที่ศึกษา	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
1.2 การตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	4.08	1.08	มาก
2. การจัดกิจวัตรประจำวัน	4.40	1.03	มาก
2.1 การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย	4.20	1.18	มาก
2.2 การจัดเตรียมอุปกรณ์	4.70	0.64	มากที่สุด
3. การป้องกัน	4.15	0.96	มาก
3.1 การสอนทักษะ	4.25	0.88	มาก
3.2 การประสานความร่วมมือ	4.05	1.02	มาก
รวม	4.20	1.01	มาก

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรองแต่ละด้าน ดังตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การดูแลสุขภาพอนามัย พบว่า ผู้ปกครองมีระดับการปฏิบัติมากทั้ง 2 องค์ประกอบรอง โดยการตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด ($M = 4.08$) รองลงมาคือ การเป็นแบบอย่าง ($M = 4.04$) (ตาราง 3)

1.1 การเป็นแบบอย่าง พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดย การตระหนักรู้ของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด ($M = 4.31$) และรองลงมา คือ การดูแลตนเองในชีวิตประจำวันของผู้ปกครอง ($M = 3.97$)

1.2 การตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการพาลูกไปรับการตรวจสุขภาพและพบผู้เชี่ยวชาญ ($M = 4.11$) มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากันกับการตระหนักรู้ของผู้ปกครอง ($M = 4.11$)

ตาราง 3

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การดูแลสุขภาพอนามัย

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
1.1 การเป็นแบบอย่าง	4.04	0.95	มาก
1.1.1 การดูแลตนเองในชีวิตประจำวันของผู้ปกครอง	3.97	0.99	มาก
1.1.2 การตระหนักรู้ของผู้ปกครอง	4.31	0.75	มาก
1.2 การตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	4.08	1.08	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การดูแลสุขภาพอนามัย

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
1.2.1 การพาเด็กไปรับการตรวจสุขภาพและพบผู้เชี่ยวชาญ	4.11	1.12	มาก
1.2.2 หากเด็กมีอาการเจ็บป่วย ให้ไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	4.11	1.01	มาก
รวม	4.06	1.02	มาก

2. ด้านการจัดกิจวัตรประจำวัน พบว่า ผู้ปกครองมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด 1 องค์ประกอบและมีระดับการปฏิบัติมาก 1 องค์ประกอบ โดยการเตรียมอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M = 4.70$) รองลงมา คือ การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย ($M = 4.20$) (ตาราง 4)

2.1 การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการหลีกเลี่ยงไปในสถานที่เสี่ยงหรือที่มีคนเป็นจำนวนมากมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M = 4.74$) รองลงมา คือ ส่งเสริมการรักษาสุขภาพอนามัยของลูก ($M = 4.09$)

2.2 การเตรียมอุปกรณ์ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดย การเตรียมเสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนให้เพียงพอ ($M = 4.73$) รองลงมา คือ การเตรียมอุปกรณ์สำหรับการป้องกันเชื้อโรคมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M = 4.69$)

ตาราง 4

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการจัดกิจวัตรประจำวัน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
2.1 การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย	4.20	1.18	มาก
2.1.1 การส่งเสริมการรักษาสุขภาพอนามัยของลูก	4.09	1.24	มาก
2.1.2 การหลีกเลี่ยงไปในสถานที่เสี่ยงหรือที่มีคนเป็นจำนวนมาก	4.74	0.57	มากที่สุด
2.2 การเตรียมอุปกรณ์	4.70	0.64	มากที่สุด
2.2.1 การเตรียมอุปกรณ์สำหรับการป้องกันเชื้อโรค	4.69	0.68	มากที่สุด
2.2.2 การเตรียมเสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนให้เพียงพอ	4.73	0.49	มากที่สุด
รวม	4.40	1.03	มาก

3. ด้านการป้องกัน พบว่า ผู้ปกครองมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด 2 องค์ประกอบ การสอนทักษะมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M = 4.25$) รองลงมาคือการประสานความร่วมมือ ($M = 4.05$) (ตาราง 5)

3.1 การสอนทักษะ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การสอนการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M = 4.77$) รองลงมา คือ การดูแลสุขภาพอนามัยภายในบ้านและการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ปกครอง ($M = 4.41$) การพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับการป่วยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ($M = 4.05$) และการช่วยลูกรับมือกับความเครียดที่จะเกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ($M = 3.61$)

3.2 การประสานความร่วมมือ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การแจ้งสถานศึกษาในกรณีที่ได้เดินทางไปยังพื้นที่เสี่ยงหรือมีความใกล้ชิดกับบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ($M = 4.50$) รองลงมา คือ การหากิจกรรมช่วงที่หยุดเรียนระหว่างการเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ($M = 4.38$) การสอบถามด้านบริการอาหารกลางวันและด้านสุขอนามัยของสถานศึกษา ($M = 3.84$) การติดต่อสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ ($M = 3.77$)

ตาราง 5

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการป้องกัน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 180)		
	M	SD	แปลผล
3.1 การสอนทักษะ	4.25	0.88	มาก
3.1.1 การสอนการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในชีวิตประจำวัน	4.77	0.45	มากที่สุด
3.1.2 การพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับการป่วยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4.05	0.83	มาก
3.1.3 การช่วยลูกรับมือกับความเครียดที่จะเกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	3.61	1.07	มาก
3.1.4 การดูแลสุขภาพอนามัยภายในบ้านและการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ปกครอง	4.41	0.73	มาก
3.2 การประสานความร่วมมือ	4.05	1.02	มาก
3.2.1 การแจ้งสถานศึกษาในกรณีที่ได้เดินทางไปยังพื้นที่เสี่ยงหรือมีความใกล้ชิดกับบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4.50	0.86	มาก
3.2.2 การสอบถามด้านบริการอาหารกลางวันและด้านสุขอนามัยของสถานศึกษา	3.84	1.02	มาก
3.2.3 การติดต่อสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์	3.77	1.09	มาก
3.2.4 การหากิจกรรมช่วงที่หยุดเรียนระหว่างการเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4.38	0.71	มาก
รวม	4.15	0.96	มาก

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ปกครอง 13 คน ระบุข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 การดูแลสุขภาพอนามัย

1) อยากให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ใส่หน้ากากตลอดเวลา โดยเฉพาะตอนสอนเด็ก ตักเตือนให้เว้นระยะห่าง (1 คน)

2) ขอให้ทางโรงเรียนช่วยดูแลนักเรียนสังเกตอาการเด็ก ๆ ในห้องอย่างเคร่งครัดและมีการทำแบบสอบถามผู้ปกครองทุกอาทิตย์เพื่อความปลอดภัย (1 คน)

3.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน

1) อยากให้ดูแลและใส่ใจในสุขภาพและการเรียนการสอนของเด็ก ๆ เป็นอย่างดี (1 คน)

2) อยากให้โรงเรียนจัดการเว้นระยะห่างของเด็ก ๆ เวลาที่ไปโรงเรียน (1 คน)

3.3 การป้องกัน

1) หากการระบาดของโรคโควิด -19 ยังไม่มีท่าทีจะลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันภายในพื้นที่กรุงเทพฯ ผู้ปกครองจึงมีความเห็นว่ายังไม่ควรให้มีการเรียนการสอนในห้องเรียนจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย (8 คน)

2) การดูแลเด็กวัยอนุบาลในการ social distancing เป็นไปได้ยาก เนื่องจากเด็ก ๆ มีความซุกซนตามวัย และไม่ระมัดระวังตนเองขณะอยู่กับเพื่อนในวัยเดียวกัน (1 คน)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในโรงเรียนวัดอมรินทราราม พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองมีการให้ความสำคัญส่งเสริมสุขอนามัยของลูกให้มีสุขภาพแข็งแรงปลอดภัย และมีการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้ ขวัญจิต เพ็งแป้น (2562) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพเด็กวัยอนุบาล เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายจิตใจสังคม และจิตวิญญาณ โดยจากการวิจัย พบว่าด้านที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีการให้ความสำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัยในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับ UNICEF (2020) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติต่อครอบครัวและลูกให้แข็งแรงและปลอดภัยจาก COVID-19 นั้น ผู้ปกครองควรมีการป้องกันตัวเองและผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการรักษาระยะห่างทางสังคม งดพบปะผู้คน หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีผู้คนพลุกพล่าน รวมไปถึงการสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือบ่อย ๆ มีการคิดบวก ทำกิจกรรมประจำวัน และพยายามหาเวลาพูดคุยกับลูก โดยผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ด้านการดูแลสุขภาพอนามัย ผลการวิจัย พบว่า การตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด กล่าวคือ ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการพาลูกไปตรวจสุขภาพและพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอและเป็นประจำ และในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ผู้ปกครองก็มีการนำลูกไปตรวจสุขภาพโดยเด็กในแต่ละช่วงวัยจะมีความแข็งแรง ความสมบูรณ์ และมีพัฒนาการของร่างกายที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เสน่ห์ เจียสกุล (2564) ที่กล่าวไว้ว่า พ่อแม่ควรพาเด็กไปรับการตรวจสุขภาพและรับวัคซีนตามนัด โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ โดยเลือกรับบริการเฉพาะสถานพยาบาลที่แยกบริเวณเด็กป่วยกับเด็กไม่ป่วยออกจากกัน ไม่ให้ปะปนกันอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับ ปราณี สิตะโปสะ (2563) ที่กล่าวถึง วิธีดูแลลูกในช่วง COVID-19 ว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยกันลดการระบาดของโรคติดเชื้อจากไวรัสโควิด-19 ได้ เช่น ทำร่างกายของตนให้แข็งแรง นอนหลับให้เพียงพอ รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ดูแลสุขอนามัย ส่วนบุคคลอยู่เสมอ การใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ อยู่บ้าน ไม่สังสรรค์ ไม่จัดงานเลี้ยง งดรวมกิจกรรม ที่มีผู้คนแออัด ทำงานอยู่บ้านออกจากบ้านเท่าที่จำเป็น เว้นระยะห่าง 1-2 เมตร ลดการเดินทางให้น้อยที่สุด ทั้งในและนอกประเทศ ลดโอกาสที่ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อทุกกรณีติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การระบาดของโรคเป็นระยะ ๆ มีวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางรัฐบาลหรือหน่วยงานทางสาธารณสุขประกาศ สังเกตอาการเจ็บป่วยของคนในบ้าน เช่น ไข้ เจ็บคอ ไอ หายใจหอบเหนื่อย ให้รีบพาไปพบแพทย์เพื่อการวินิจฉัยโรคและรักษาเพื่อลดความรุนแรงของโรคและลดการแพร่กระจายเชื้อไปให้ผู้อื่น

2. ด้านการจัดกิจวัตรประจำวัน ผลการวิจัย พบว่า การจัดเตรียมอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ผู้ปกครองมีการปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัยโดยมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ลูกในชีวิตประจำวัน เช่น การจัดเตรียมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า เจลแอลกอฮอล์ กระจกน้ำส่วนตัวและเสื้อผ้าอย่างเพียงพอ ในแต่ละวันที่ลูกไปโรงเรียนสอดคล้องกับ Centers for Disease Control and Prevention (2021) ที่กล่าวว่า การป้องกันและลดความเสี่ยงของการแพร่กระจายของ COVID-19 มีการดำเนินการโดยที่ผู้ปกครองสามารถจัดกิจวัตรประจำวันในการดูแลลูก โดยการสวมหน้ากากอนามัยและควรทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยพบว่า การปฏิบัติต่อเด็กให้มีความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยคะแนนสูงเช่นกัน ทั้งนี้ การใช้ชีวิตประจำวันในยุค new normal นั้น ต้องมีความปลอดภัยเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (2564) กล่าวว่าเรื่องความปลอดภัยเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในทางที่ดีผู้ปกครองควรเตรียม ซ้อนส้อม แก้วน้ำ หรือขวดน้ำส่วนตัวไว้ให้ลูก เพื่อที่จะได้ไม่ปะปนกับคนอื่น หากผู้ปกครองกังวลเรื่องอาหาร อาจจะเตรียมข้าวใส่กล่องข้าวไปให้ลูก แต่หากไม่มีเวลาเพียงพอทำซับลูกเรื่องการทานข้าว ให้ล้างมือก่อนทานข้าว ใช้ช้อนกลาง หากต้องทานอาหารร่วมกับผู้อื่น ให้ตักน้ำจากแก้วน้ำส่วนตัวเท่านั้น ห้ามดื่มร่วมกันกับผู้อื่นถึงแม้จะมีการใช้หลอดคนละอันก็ไม่สามารถทำได้

3. ด้านการป้องกัน ผลการวิจัย พบว่า การสอนทักษะ มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ผู้ปกครองมีการสอนวิธีการดูแลป้องกันตนเองให้กับลูกจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับ Karten (2020) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองจะช่วยเด็กให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยกับลูก และ

สอนทักษะ ในเรื่องของการสวมหน้ากากที่โรงเรียน การรักษาระยะห่างทางกายภาพ และเมื่อลูกกลับถึงบ้าน ผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรให้ลูกถอดรองเท้า วางกระเป๋าเป้สะพายหลังและอุปกรณ์การเรียนไว้ในที่ ๆ ผู้ปกครองจัดไว้ให้ ต่อมาให้ลูกอาบน้ำทันทีเมื่อเข้ามาในบ้าน เปลี่ยนเป็นเสื้อผ้าที่สะอาด ล้างมือให้สะอาด และบ่อย ๆ หรือใช้เจลล้างมือ รวมถึงการตัดเตือนลูกว่าหน้ากากไม่ใช่ของเล่น หากใช้แล้วควรทิ้งลงถังขยะให้เรียบร้อย สอดคล้องกับ ญัตติสภา นิติธรรมยง (2563) ที่กล่าวว่า โรงเรียนต่าง ๆ มีกฎ ข้อบังคับ และมาตรการรับมือเพื่อป้องกันการระบาดของโควิด-19 เช่นเดียวกัน ดังนั้น ทั้งคุณพ่อคุณแม่ ผู้ปกครองและเด็ก ๆ ต้องปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ทั้งการสวมหน้ากากอนามัยเมื่ออยู่ภายในโรงเรียน การจอดรถหรือรับ-ส่งลูกในพื้นที่ที่โรงเรียนกำหนด เว้นระยะห่างจากผู้ปกครองคนอื่นไม่น้อยกว่า 1 เมตร และควรให้ความร่วมมือหากต้องผ่านจุดคัดกรองของโรงเรียน การเตรียมความพร้อมไปโรงเรียน แบบ new normal เพื่อให้ลูกปลอดภัยจากโควิด-19 จะสำเร็จได้ง่าย โดยผู้ปกครองต้องทำสิ่งนั้นเช่นเดียวกัน ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ ทั้งการสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย การล้างทำความสะอาดมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์บ่อย ๆ การใช้เฉพาะของส่วนตัวเท่านั้น รวมถึงการเว้นระยะห่างทางสังคมร่วมด้วย นอกจากนี้ ผู้ปกครองสามารถช่วยลูกรับมือกับความเครียดที่เกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับลูก เช่น อ่านหนังสือนิทานให้ฟัง พาไปเดินเล่นในบริเวณบ้าน เต้นรำ ร้องเพลง เล่นบทบาทสมมติ ทำงานบ้าน หรือทำอาหารด้วยกัน

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ปกครองจะมีเวลาอยู่กับลูกมากขึ้น สอดคล้องกับ คณิสส์ เสี่ยมสุนทร (2563) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองจะดูแลเด็กในช่วงโควิด-19 ระบาด เช่น การสอนให้รักษาความสะอาด จัดสรรเวลาให้ลูกอย่างไรให้เหมาะสมกับช่วงวัยและพัฒนาการ โดยเด็กยังได้เล่นและพูดคุยติดต่อกับคนอื่น ๆ และมีส่วนร่วมกับคนในครอบครัว ซึ่ง ปัญจวรา บุญสร้างสม (2564) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองจะได้ใช้โอกาสนี้ในการพาลูกเล่น ฝึกทำงานบ้านเพื่อพัฒนาทักษะร่างกาย ทักษะชีวิต และสร้างสายสัมพันธ์ในครอบครัวผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

โรงเรียนควรมีการให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขอนามัยที่ดีกับเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีการจัดอบรมในรูปแบบออนไลน์ เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญถึงบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเน้นการแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง การดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง การป้องกัน และการจัดกิจวัตรประจำวันระหว่างผู้ปกครองกับเด็กวัยอนุบาล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนในสังกัดหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยนี้ กว้างขวางยิ่งขึ้น และควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขอนามัยเด็กวัยอนุบาล ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมอนามัย. (2563). การพัฒนาระบบและกลไกการเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงฉุกเฉินเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในสถานการณ์ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 29(5), 897-909.
- เกตขนา วันทานี. (2560). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ของพนักงาน บริษัท จินปั๋ว พรซิชั่น อินดัสทรี จำกัด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. Graduate College of Management.
<http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/5724>
- ขวัญจิต เพ็งแป้น. (2562). บทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันปัญหาสุขภาพเด็กวัยก่อนเรียน. *วารสารการปฏิบัติการพยาบาลและการดูแลสุขภาพไทย*, 6(2), 131-142.
- คณิสส์ เสี่ยงมสุนทร (2563, 7 กรกฎาคม). ดูแลเด็กอย่างไรในช่วงโควิด-19 ระบาด. คลังความรู้สุขภาพกระทรวงสาธารณสุข. http://healthydee.moph.go.th/view_article.php?id=973
- จิรวรรณ สุวรรณเวช. (2558). การวิเคราะห์บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของเด็กอนุบาลโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล). *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(1), 628-640.
- จารุภา วังแก้ว, นลพรรณ ใหม่จันทร์, นวพร พิทยาวงศ์ฤกษ์, รักชิณา บุญศรี และ อติทยา ไทรสังขเนลากุล. (2563). บทบาทของครูอนุบาลในการรับมือโรคระบาดในสถานศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 15(2), 1-11.
- ธีระพงษ์ ทศวัฒน์ และ ปิยะกมล มหิวรรณ. (2563). การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมของประชาชน และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. 7(9), 40-55.
- ณัฐวิภา นิตธีรอมยง. (2563, 6 กันยายน). ไปโรงเรียนแบบ New Normal อย่างไร ให้ห่างไกลจากโควิด-19. Baby Swimming. <https://babyswimmingthailand.com/new-normal-education/>
- ปราณี สิตะโปสะ. (2563). วิธีดูแลลูกน้อยในช่วง COVID-19. โรงพยาบาลวิภาวดี.
<http://www.vibhavadi.com/Health-expert/byDoctors/detail/185>

ปัญจวรา บุญสร้างสม. (2564, 7 มิถุนายน). *การพัฒนาเด็กปฐมวัยกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19*. .

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

<https://www.thaihealth.or.th/Content/54720>

วิภาวิน โมสูงเนิน. (2563). การสื่อสารภาวะวิกฤติในสถานการณ์โรคระบาด. *วารสารสุขศึกษาและ*

สื่อสารสุขภาพ, 6(1), 1-3.

เสน่ห์ เจียสกุล. (2564, 26 เมษายน). *เด็กกับโรคโควิด-19*. สมิติเวช.

<https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/เด็ก-โควิด>

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2564, 31 พฤษภาคม). *การสนับสนุนทางจิตใจและจิต*

สังคมสำหรับเด็กและครอบครัวระดับชุมชนในภาวะการระบาดโควิด-19.

<https://www.thaihealth.or.th/Books/721.html>

ภาษาอังกฤษ

Centers for Disease Control and Prevention. (2020, September 17). *Keep children*

healthy during the COVID-19 pandemic. [https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/dailylifecoping/children.html)

[ncov/dailylifecoping/children.html](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/dailylifecoping/children.html)

Centers for Disease Control and Prevention. (2021, June 10). *Guidance for operating child*

care programs during COVID-19. [https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/guidance-for-childcare.html)

[ncov/community/schools-childcare/guidance-for-childcare.html](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/guidance-for-childcare.html)

Karten, M. (2020, November). *Coronavirus (COVID-19) and school: In-person learning*.

<https://kidshealth.org/en/parents/coronavirus-school-inperson-learning.html>

Minnesota Department of Health. (2020). *Tips and resources for children and parents*

during COVID-19. <https://www.health.state.mn.us/communities/mentalhealth/children>.

The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action. (2019, March 1). *Academic*

record: Protecting children in the coronavirus epidemic.

<https://alliancecpha.org/en/system/tdf/library/attachments/banthuekthaangwi>

[chaakaar_thai_v.1.pdf?file=1&type=node&id=37184](https://alliancecpha.org/en/system/tdf/library/attachments/banthuekthaangwi)

UNICEF. (2020). *Coronavirus (COVID-19) parenting tips*.

<https://www.unicef.org/coronavirus/covid-19-parenting-tips#12>